

BABALIK DAVALARINDA MALPRAKTİS

Kara U¹., Daştan K³., Kolusayın M.Ö²., Demircan Y.T³, Yükselođlu E.H³

Adalet Bakanlığı , Adli Tıp kurumu, Biyoloji İhtisas Dairesi, İstanbul¹

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Adli Tıp Anabilim Dalı, Cerrahpaşa, İstanbul²

İ.Ü. Adli Tıp Enstitüsü, Cerrahpaşa, İstanbul³

Adli genetik çalışmalarının önemli bir grubunu oluşturan akrabalık ilişkilerinin araştırılmasında ve babalık davalarının çözümünde DNA analizleri tüm dünyada rutin olarak kullanılmaktadır. Ancak özellikle babalığın sorgulandığı durumlarda yanlış yorumlamalar ve dolayısıyla hatalı sonuçlarla sıkça karşılaşılabilir. Bu hatalı sonuçlar, genetik analizlerde malpraktis olarak karşımıza çıkmakta ve sonuçları çoğu zaman oldukça ağır olmaktadır. Babalık davalarında malpraktis, 3 farklı durumda gözlenebilmektedir. Birinci durum bir adli DNA laboratuvarındaki iş akışının, belli standartlara tabi olmaması sebebiyle gerçekleşen laboratuvar hatalarının neden olduğu yanlış babalık raporlarıdır. Burada laboratuvar hatası ile kastedilen; örneklerin alınması, analizi ve raporlama sürecinde yapılan tüm hatalardır. İkinci durum, biyolojik anneye ait DNA profili olmadan yapılan ve sadece baba-çocuk ikilisini içeren babalık analizleridir. Anne olmadan yapılacak baba-çocuk analizinde babadan çocuğa aktarıldığı düşünölen alelin anneden mi babadan mı geçtiğinin tespiti mümkün değildir. Babalık davalarında malpraktise son olarak çocuğa ait DNA profilinde mutasyon gerçekleşmiş olduğu bildirilen raporlarda rastlanmaktadır. Bu noktada iki yönlü bir hata söz konusu olabilmektedir. Birincisi, bilindiği gibi mutasyon vakalarında baba olduğu iddia edilen kişiden çocuğa aktarılan bir alel söz konusu değildir. Ancak uzmanlar burada çocuğun sahip olduğu alelin mutasyona uğramış olduğunu kabul etmek suretiyle bir analiz gerçekleştirmektedir. Bu noktada iyi yapılamayan bir mutasyon analizi, reddedilmesi gereken bir baba adayının, baba olarak kabul edilmesine sebep olmaktadır. İkinci yön ise mutasyon olduğu kabul edilen durumda yapılan istatistik hesaplamalarının yanlışlığı ile ilgilidir. Bu çalışmanın amacı babalık davalarında karşılaşılan malpraktis olgularına dikkat çekmek ve bu alanda çalışan uzmanlara farklı bir bakış açısı oluşturarak öneriler sunmaktır.

Anahtar kelimeler: Babalık davaları, malpraktis, DNA analizleri

Sorumlu yazar: Umut Kara, ukara902@gmail.com